

The background is a detailed landscape architectural site plan for the Europa Arboretum. It features a central building complex with several rectangular blocks, surrounded by a dense arrangement of trees represented by various green and blue circular and oval shapes. A network of yellow and orange lines indicates paths or roads. A blue winding line represents a water feature or stream. The entire plan is enclosed within a thick black rectangular border.

EUROPAEA ARBORETUM

STADSSTRAAT EUROPAWEG

HAARLEM

UPDATE ONTWERPVISIE
13-04-2023

felixx

INHOUD

VISIE OP DE OPGAVE

BELEID EN AMBITIE GEMEENTE HAARLEM - 3

OPGAVE EUROPAWEG - 4

LEEFKLIMAAT STRATEN - 5

TIEN DIMENSIES VAN DE STRAAT - 7

ONTWERPVISIE

CONCEPT EN VISIESCHETS - 10

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG - 15

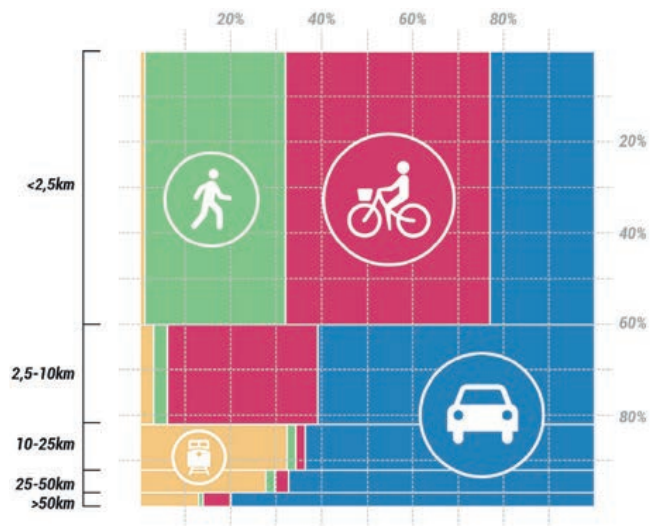
VOORBEELDUITWERKINGEN - 26

PvE SCHETS

PvE SCHETS - 30

STADSSTRAAT EUROPAWEG

OPGAVE EUROPAWEG

BELEID EN AMBITIE GEMEENTE HAARLEM

De gemeente Haarlem toont een hoge ambitie om aan de zuidkant van de historische binnenstad in de vooroorlogse wijk Schalkwijk een nieuw stedelijk woonmilieu toe te voegen. Met de Europawegzone, en aanpalende gebiedsontwikkelingen, wordt hier invulling aan gegeven met een nieuwe plek in de stad waar wonen, werken, zorg, verblijf en ontspanning samenkomen. De afgelopen jaren zijn er diverse visie en documenten opgesteld om richting en houvast te geven aan de verschillende gebiedsontwikkelingen binnen de Europawegzone. Uiteraard de visie Ontwikkelzone Europaweg, maar ook het SPvE Knooppunt Haarlem Nieuw-Zuid, Raamwerk Openbare Ruimte Ontwikkelzone Europaweg of de Europaweg Stadsstraat Startnotitie. In de Omgevingsvisie 'Haarlem 2045' zijn alle plannen en ambities van de stad gebundeld en de transformatie van de Europaweg geeft natuurlijk ook invulling aan het mobiliteitsbeleid. Daarnaast wordt er met het ontwerp van de Europaweg ook rekening gehouden met het integrale beleid van de gemeente Haarlem zoals; Structuurvisie Openbare Ruimte 2040, Handboek Inrichting Openbare Ruimte of het Ecologisch Beleidsplan Natuurbescherming. De onderliggende beleidsdocumenten voor de ontwerpvisie zijn opgesomd in het PvE Stakeholders Stadsstraat Europaweg.

STADSSTRAAT EUROPAWEG

OPGAVE EUROPAWEG

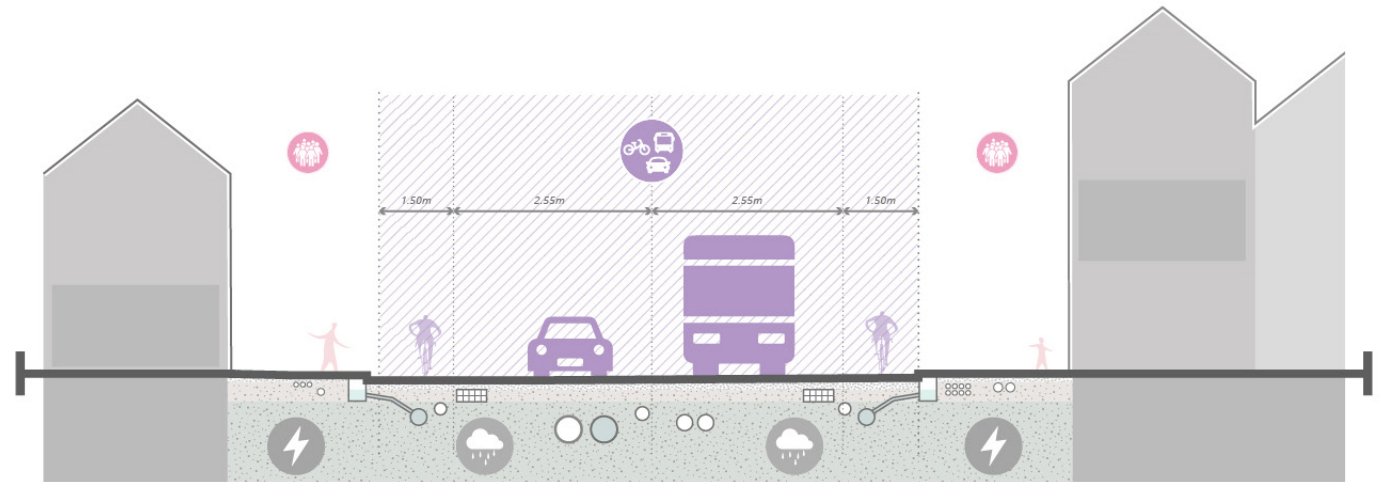
OPGAVE

Het gebied moet een zichtbare en voorname ankerplek worden in Schalwijk. Dat het, nu al, een centrale plek inneemt tussen de historische binnenstad en aangrenzende woonwijk is evident en dat vraagt ook om een andere betekenis en identiteit voor dit gebied in de stad. Het plangebied is snel geëvolueerd: van een groene polder met een herkenbare wetering, tot een naoorlogse wijk met een door mobiliteit gedomineerde buitenruimte van nu. De inrichting van de Europaweg, en het terrein van de aangrenzende gebieden, is hard en mist elke grandeur. De gebouwen bepalen de ruimte en het gebied heeft een minimale beleving met geen gevoel voor de menselijke maat. Met groen, bossages en hagen, een ondermaatse relatie tussen plint en buitenruimte en terreinen gedomineerd door parkeren zijn de direct aangrenzende deelgebieden afgeschermd van de Europaweg en geen onderdeel van het stedelijk weefsel.

LEEFKLIMAAT STRATEN

VISIE OP DE OPGAVE

DE LEEFSTRAAT

Wanneer we de straat op een andere manier willen inrichten, met meer ruimte voor beleving en niet enkel voor beweging, moeten we ook weg van het doel dat de buitenruimte primair ingericht word als functionele verbindingen en monofunctionele ruimte. *“Achter alle modellen, richtlijnen, handboeken en algoritmes waarmee we het recht van de snelste vormgeven, zit een strategie, die is verstaend op straat. We kunnen doorgaan op de ingeslagen weg. Dan kiezen we voor het recht van de snelste, de efficiëntste, de meest comfortabele, maar dan kiezen we dus niet voor ál het andere. Voor het recht om zonder hulp van technologie of een bedrijf ergens te kunnen komen. Voor het recht om zonder angst met een kind op straat te kunnen zijn. Voor het recht op rust in de publieke ruimte. Voor het recht op gezonde lucht. Voor het recht om niet dood te gaan of een ander per ongeluk dood te maken. Voor gelijkwaardigheid op straat. Wat gebeurt er als je dat wel doet?”*

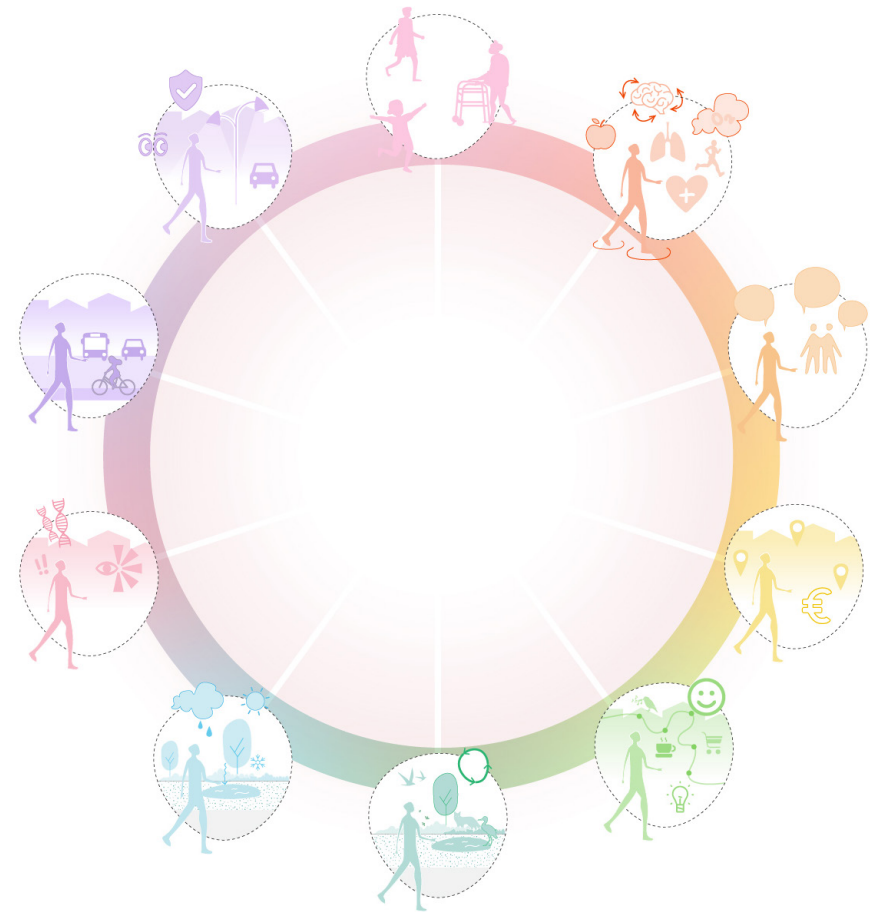
LEEFKLIMAAT STRATEN

VISIE OP DE OPGAVE

VAN 1 NAAR 10 DIMENSIES

DE STRAAT...

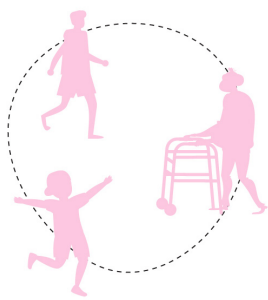

TIEN DIMENSIES

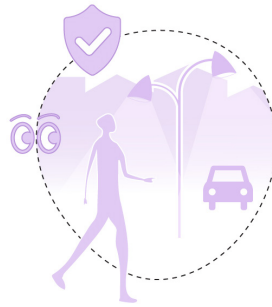
Met Stadsstraat Europaweg ontwerpen we voor mensen en is het belangrijk dat we de openbare ruimte opnieuw gaan zien als 'een gedeelde ruimte', een openbare ruimte voor mensen in plaats van functionele verbindingen. Daarnaast zijn de opgaven in de openbare ruimte veranderd, de druk is hoger en de behoefte naar meer verblijfskwaliteit is gewenst. En bij de herinrichting ligt de focus steeds meer op het realiseren van buitenruimte waarbij water, groen en verblijf een aanvullende ruimteclaim leggen op het ruimtegebruik en de functionele werking daarvan. De openbare ruimte wordt toekomstbestendig ontworpen zodat ze een bijdrage kan leveren aan de vraagstukken en ruimtelijke uitdagingen waarmee de gemeente Haarlem de komende jaren aan de slag gaat.

10 DIMENSIES VAN DE STRAAT

DE STRAAT...

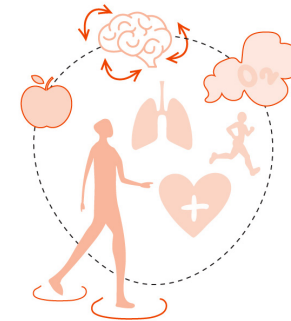
..is voor iedereen

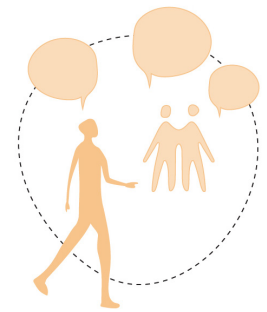
..is veilig

..stimuleert de beleving

..is een gezonde omgeving

..is openbaar domein

..heeft mobiliteit op maat

..is een ecosysteem

..is klimaatadaptief

..creëert waarde

..heeft een identiteit

TIEN DIMENSIES

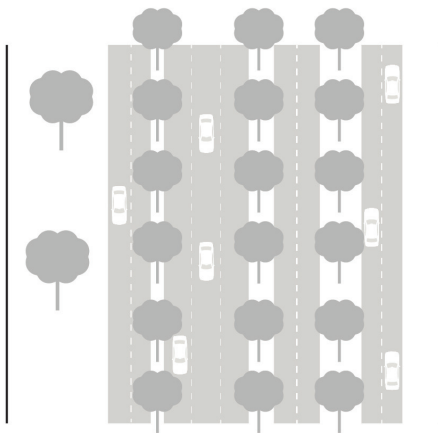
We hanteren een nieuwe, beproefde ontwerpmethodiek die helpt bij het herinrichten en het ontwerpen van openbare ruimte. Er wordt niet uitgegaan van een ééndimensionaal perspectief op de straat, maar we gaan uit van een multidimensionale ontwerpmethodode voor de straat van de Europawegzone, waar mobiliteit niet maatgevend is maar waar toegankelijkheid, veiligheid, beleving, gezondheid, sociale interactie, ecologie, klimaatadaptatie, economie en cultuurhistorie samen de openbare ruimte maken. Het is het belang van het straatontwerpen de verblijfskwaliteit van de openbare ruimte dat alle ontwerpkeuzes voor de Europaweg integraal, met in ogenschouw nemend, het belang van de tien dimensies gelijkwaardig worden afgewogen.

ONTWERPVISIE VISIESCHETS

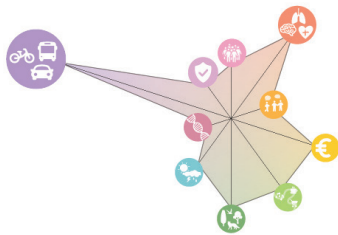
EUROPAWEG

CONCEPT EN SPINDIAGRAM

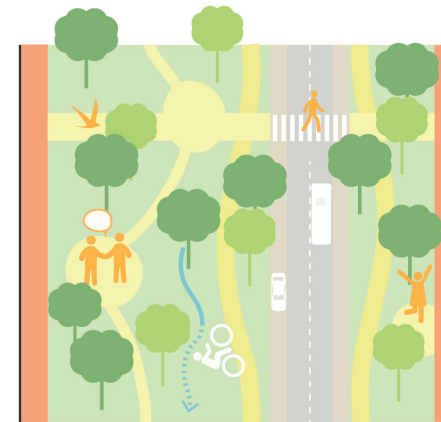
HUDIGE SITUATIE

- ! matige oversteekbaarheid
- ! geen adressen aan de straat
- ! veel verharding en weinig groenbeleving

STRAKS

- De Haarlemse stoep
- Diversiteit in vegetatie en verblijfsplekken
- Klimaatadaptieve inrichting, wadis

STADSSTRAAT EUROPAWEG

VISIESCHETS

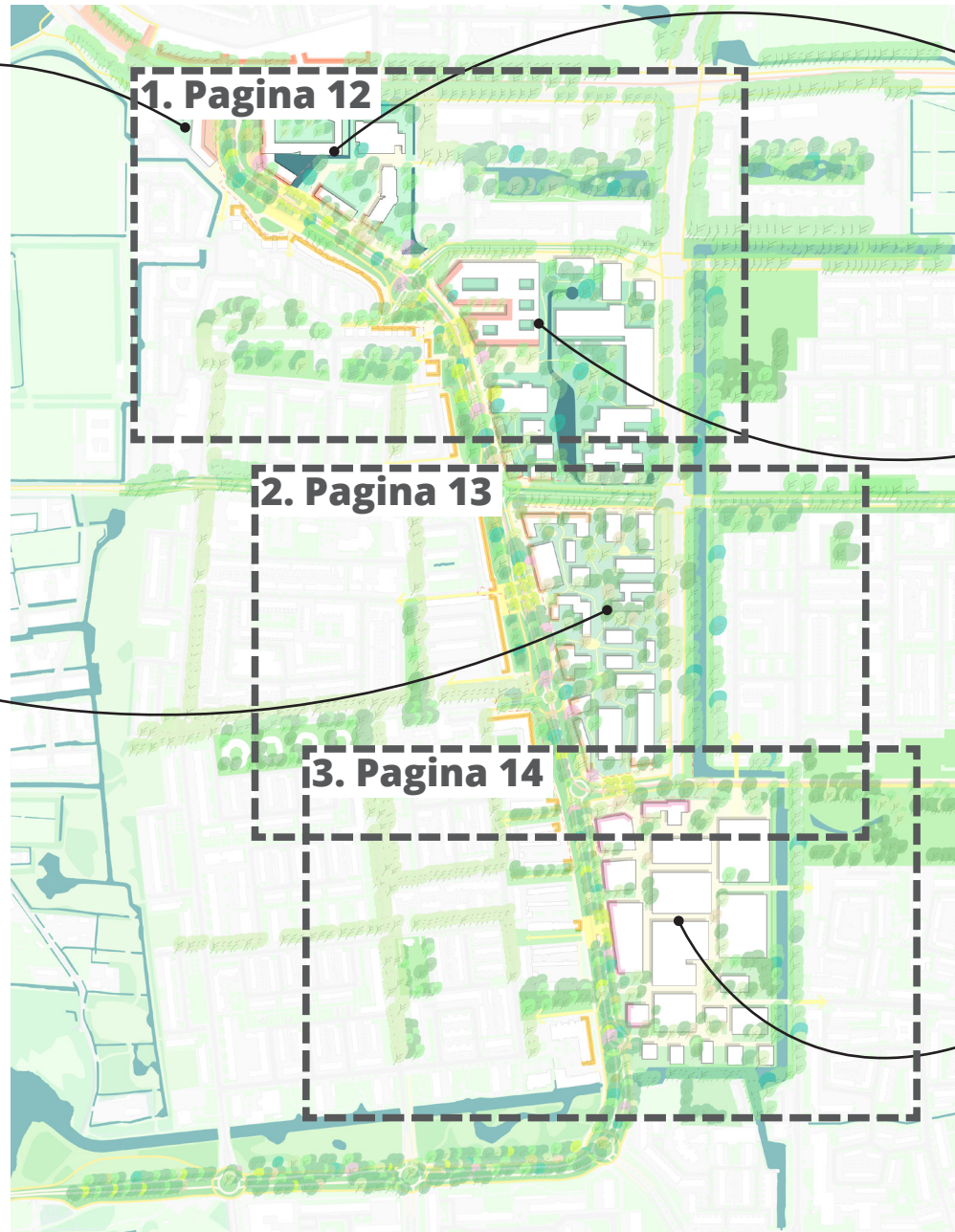
Spaarnepoort
Urban community

Schalkwijk midden
'Stad tussen de bomen'

Schonenvaert
Lounges, fitness en dakterrassen

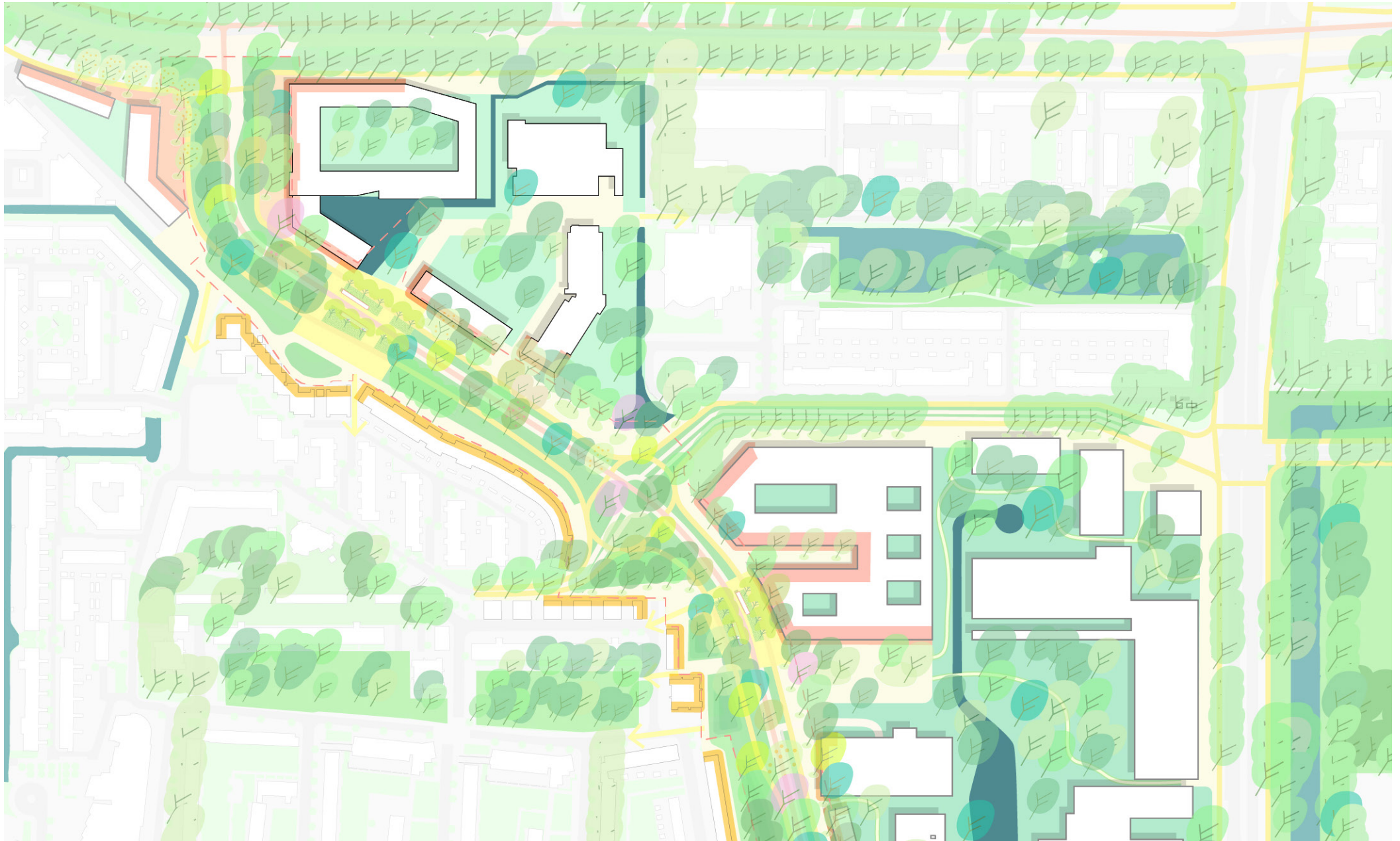
Spaarne Gasthuis
Nieuwbouw

Centrum Schalkwijk
Stadshart, foodhal, horeca en bioscoop

1. SCHONENVAERT EN SPAARNE GASTHUIS

KANS VOOR EEN GEZONDE GROENE OMGEVING VOOR HET ZIEKENHUIS

2. STAD TUSSEN DE BOMEN

AANSLUITEN BIJ GEBIEDSONTWIKKELINGEN MET GROENE AMBITIES

3. CENTRUM SCHALKWIJK

VERBINDEN MET DE BUURT

ONTWERPVISIE

ONTWERPPRINCIPES

GELAAGDE OPBOUW

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

Europaea Arboretum

Realiseren van ecosystemen

Herdenken Mobiliteitsopgave

Haarlems mobiliteitsbeleid

Groene Structuurdrager

Prettige groene verblijfskwaliteit

Verbeterde Oversteekbaarheid

Doorwaadbaarheid in Schalkwijk

De Haarlemse Stoep

Ontmoeten en verblijven

Menselijke Maat

Op maat voor de gebruiker

Actieve plint

Aangrenzende gebiedsontwikkelingen

Bijzondere materialisering

Elementenverharding

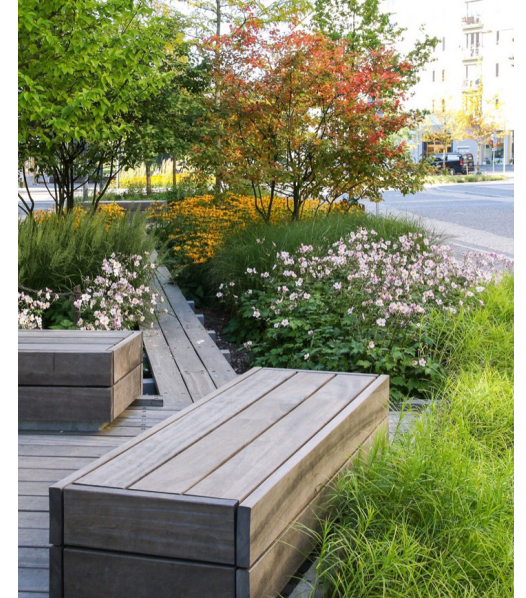
EUROPEAE ARBORETUM

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

REALISEREN VAN ECOSYSTEMEN

Door een klimaatadaptieve inrichting van de Europaweg en de aanplant van een divers assortiment met ziekteresistente bomen, die daarnaast beter bestand zijn tegen veranderende klimaatomstandigheden kunnen, ontstaat een toekomstbestendig en robuust ecologisch waardevolle groenstructuur. Bestaande waardevolle bomen worden opgenomen in het ontwerp en zijn de basis voor het landschapsonwerp. Op deze manier realiseren we een nieuw biodivers lineair arboretum voor de Europawegzone met toekomstbestendige Europese bomen uit heel Europa. Daarnaast biedt de Europaweg de mogelijkheid om de toekomstige wateropgave een plek te geven binnen het straatprofiel. Hiervoor zijn verschillende (technische) en ruimtelijke ontwerpmaatregelen mogelijk zoals; een wadi, bioswale of open oppervlakte water realiseren.

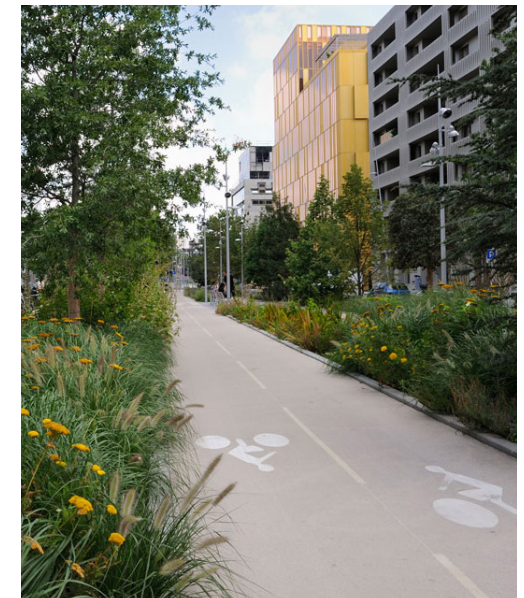
HERDENKEN MOBILITEITSOPGAVE

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

HAARLEMS MOBILITEITSBELEID

Het verankeren van de Europawegzone als voorname plek in Schalwijk, vraagt om sterke verbindingen met stedelijke routes en structuren zowel het historische centrum, de omringende woonwijken als de Europaweg zelf. Daarbij zal er ook nadrukkelijk aandacht zijn voor het doortrekken van netwerken door en over de verschillende deelgebieden en deelontwikkelingen die gezamenlijk dit gebied tot een stadsstraat en levendige stadswijk maken. De kans voor het verbeteren van de verblijfskwaliteit ligt hoofdzakelijk bij het herdenken van de mobiliteitsopgave (stromen en parkeren) en de dominante positie van de auto in het gebied en de (semi) openbaar ruimte. Kort door de bocht gezegd: Minder parkeren=meer groen en minder stromen=meer verblijven. Het realiseren van de ambities uit het Haarlemse Mobiliteitsbeleid is een randvoorwaarde voor een prettige verblijfskwaliteit en inrichting van de openbare ruimte van de Europaweg.

GROENE STRUCTUURDRAGER

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

PRETTIGE GROENE VERBLIJFSKWALITEIT

Het groen in de Europaweg wordt diverser, nodigt uit om in te spelen en draagt bij aan de wateropgave van het gebied. De groenblauwe invulling draagt bij aan het tegengaan van hittestress en versterkt de biodiversiteit. Hierbij streven we naar het maken van ecosystemen. Verblijfsplekken worden afgestemd op de diverse gebiedsontwikkelingen en wensen vanuit de buurt. Hiervoor worden routes en verbindingen op de schaal van de Europawegzone benoemd. In het belang van de Europawegzone en de gebiedsontwikkelingen streven we naar een zorgvuldige aansluiting tussen en continuering van (groen)structuren. Voldoende variatie in buitenruimteprogramma maakt de straat inclusief.

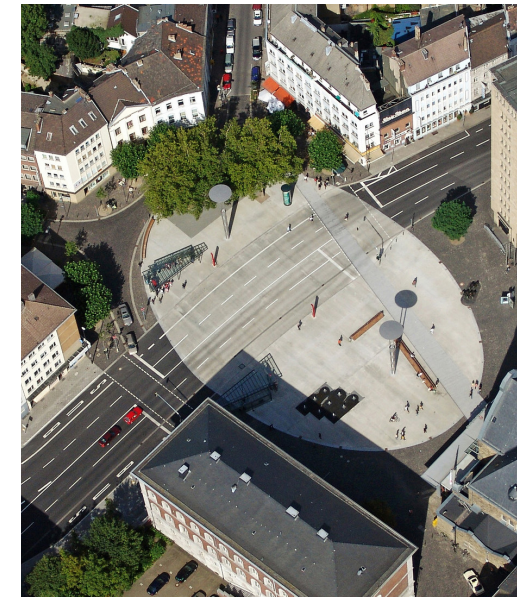
VERBETERDE OVERSTEEKBAARHEID

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

DOORWAADBAARHEID IN SCHALKWIJK

De Europaweg heeft een breed straatprofiel. Met de herinrichting ontstaat de kans om de barrière werking van de straat te verminderen. Bij de verschillende kruisingen (rotondes) wordt voorzien in overzichtelijke voetgangers- en fietsoversteken. Voor de rest van de Europaweg streven we naar het toevoegen van veilige oversteken om de aangrenzende wijken, gebieden en voorzieningen beter met elkaar te verknopen. Daarnaast kan het toevoegen van het aantal oversteken invloed hebben om de snelheid van het autoverkeer te verminderen. Biedt daarom voetgangers en fietsers voldoende oversteekplekken met ruimte om tijdelijk veilig te kunnen wachten tijdens het oversteken. Een groene tussenruimte kan een veilige oversteekbaarheid voorzien door afstanden te halveren.

DE HAARLEMSE STOEP

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

ONTMOETEN EN VERBLIJVEN

Er is de ambitie om in de buitenruimte direct grenzend aan de gebouwen van de Europaweg de meeste verblijfskwaliteit te voorzien. De trottoirs bieden voldoende om heringericht worden tot prettige verblijfsruimtes voor de voetganger waar buurtbewoners elkaar kunnen ontmoeten en verblijven. Onderdeel van de trottoirs is de Haarlemse Stoep, een overgangszone langs de gevel waaraan bewoners, ondernemers van de aangrenzende plint zelf invulling kunnen geven (bankje, bloembakken, etcetera). Het gebruik en programmering van de openbare verblijfsruimte in de Europaweg wordt zorgvuldig afgestemd met de gebiedsontwikkelingen en het beoogde plintprogramma.

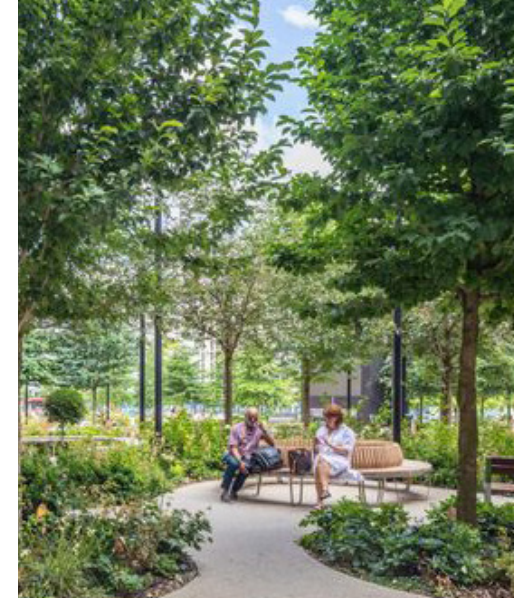
MENSELIJKE MAAT

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

OP MAAT VOOR DE GEBRUIKER

De Europaweg mist elke vorm van menselijke maat, een overblijfsel van de modernistische, naoorlogse stadsuitbreidingen. Naoorlogse wijken zijn daarentegen ook opgebouwd rondom collectieve stempels (buurtjes). De stadsstraat wordt 'een levendige stedelijke ruimte met meer interactie activiteit, verblijf, ontmoeting en sociale controle. Voor de Europaweg ontwerpen we hiervoor vanuit de menselijke maat. De mens wordt opnieuw maatgevend voor het ontwerp van de straat wat uitnodigt tot (collectieve) ontmoeting en verblijf. Door te ontwerpen vanuit de menselijke maat komt ruimte vrij om de klimaatopgaves, groen of sport/spel bovengronds te realiseren en deze vorm te geven als aangename plekken voor beleving en verblijf.

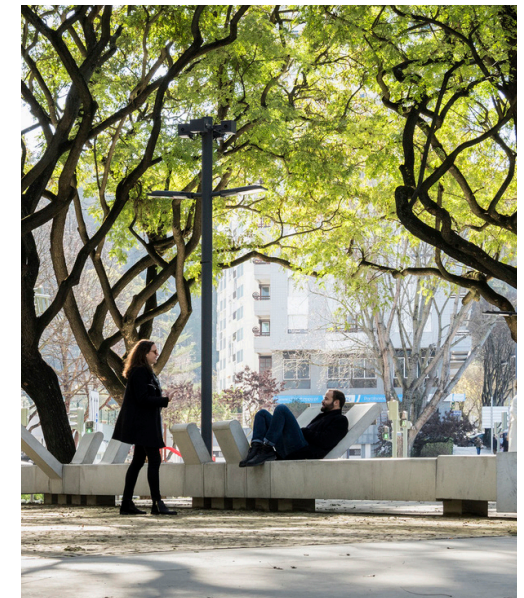
ACTIEVE PLINT

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

AANGRENZENDE GEBIEDSONTWIKKELINGEN

De ontwikkelingen aan de Europaweg zijn divers in programma en gebruik. Met het nieuwe straatontwerp ontstaat de kans om de ontmoeting tussen de straat en gebouw centraal te stellen. Een menselijke verhouding van de gebouwplint, voldoende afwisseling in korrelgrootte van gebouwen en een sterke relatie tussen de plint en openbare ruimte versterken de verblijfskwaliteit en het gebruik van de straat. De brede trottoirs van de nieuwe stadsstraat voorzien in voldoende ruimte en een passende overgangszone zodat het plintprogramma en de direct aangrenzende buitenruimte elkaar versterken. Daarnaast geven ze (her)nieuwde inzichten voor de beeldkwaliteit en identiteit van de Europawegzone.

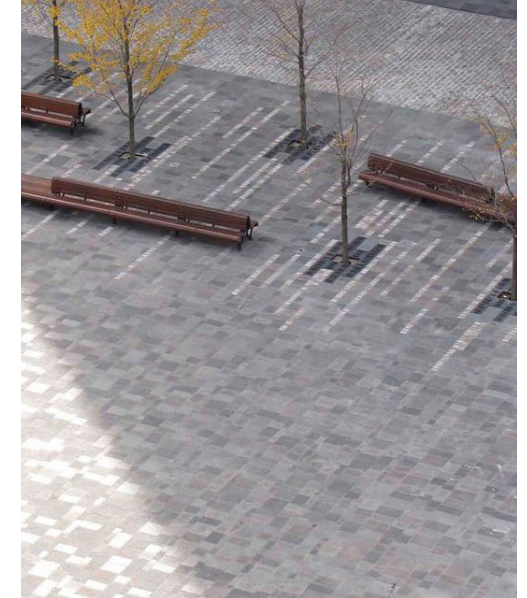
BIJZONDERE MATERIALISERING

ONTWERPPRINCIPES STADSSTRAAT EUROPAWEG

ELEMENTENVERHARDING

Een kwalitatieve materiaalkeuze en inrichtingselementen zijn van belang voor de beleving en verblijfskwaliteit van de straat en de openbare ruimte. Het toepassen van elementenverharding versterkt de menselijke maat voor de Europaweg. De keuze om gebakken materiaal of natuursteen toe te passen geeft de nieuwe Europaweg de beoogde allure en uitstraling die past bij een echte stadsstraat. Het college heeft de voorkeur voor gebakken materialen. Tijdens het voorlopig ontwerp wordt het college tijdig betrokken bij de materiaalkeuze door het eerst te agenderen in de combistaf en op te nemen in de blauwe agenda.

ONTWERPVISIE
VOORBEELD
UITWERKINGEN

LOCATIE SPAARNE GASTHUIS

VOORBEELDUITWERKINGEN

HEALTHY AGEING ENVIRONMENT

Het Spaarne Gasthuis krijgt een nieuw adres aan de Europaweg. Hierdoor ontstaat de kans om de verblijfskwaliteit van het ziekenhuisterrein te verbeteren. De inrichting van de buitenruimte draagt bij de klimaatopgave en nodigt bezoekers, patiënten en werknemers om meer te bewegen. Een goed georganiseerde en veilige voetgangersoversteekplaats maakt het gebied bereikbaar voor iedereen.

ROTONDE EUROPAWEG-KENNEDYLAAN

VOORBEELDUITWERKINGEN

STRUCTUURDRAGERS VOOR SCHALKWIJK

De rotondes op de Europaweg krijgen een bijzondere positie in de ontwerpvisie. Het worden knooppunten van ontmoeting en verblijf in plaats van doorstroomlocaties. Op de hoekpunten van de rotondes zijn verblijfsplekken verbonden met het plintprogramma. Voor de fietser is doorstroming, een snelle route naar het centrum, van belang. Echter op de knooppunten wordt meer de balans gezocht met groene verblijfskwaliteit en ontmoeting. De rotondes maken het mogelijk om groenblauwe structuurdragers door de wijk te verbinden en completeren.

LOCATIE STAD TUSSEN DE BOMEN

VOORBEELDUITWERKINGEN

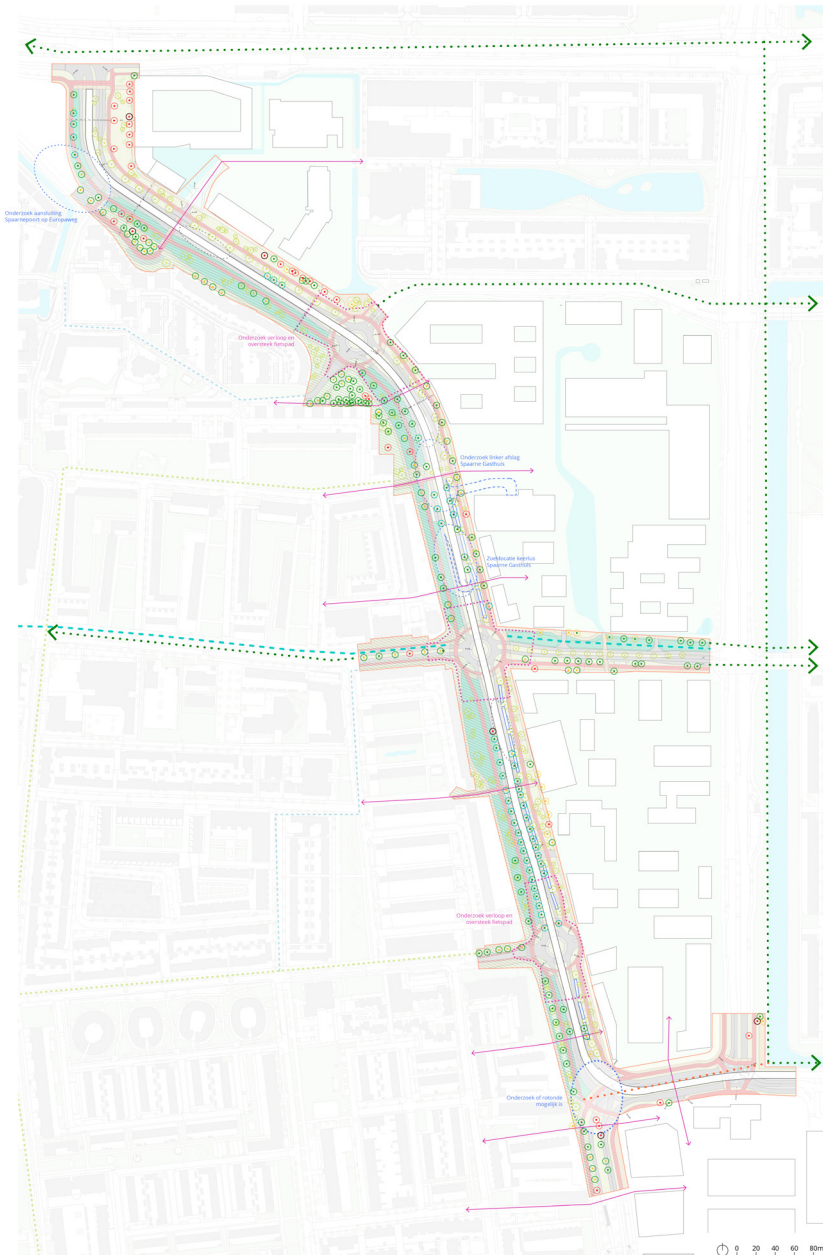
DOORWAADBAARHEID

Toegankelijkheid van de Europaweg en Europawegzone staat centraal in de ontwerpvisie. Veilige oversteken worden zoveel mogelijk gerealiseerd bij bestaand kruisingen. Op een aantal andere plekken is een extra oversteek gewenst om de wijken aan de west- en oostzijde van de stadsstraat met elkaar te verbinden. Op een aantal plekken zijn bestaande bomen geïnventariseerd. Het uitgangspunt is om vanuit een groen perspectief en groenbeleving, maar ook integraal afgewogen met andere ambities de bestaande bomen waar mogelijk in te passen.

PvE SCHETS

STADSSTRAAT EUROPAWEG

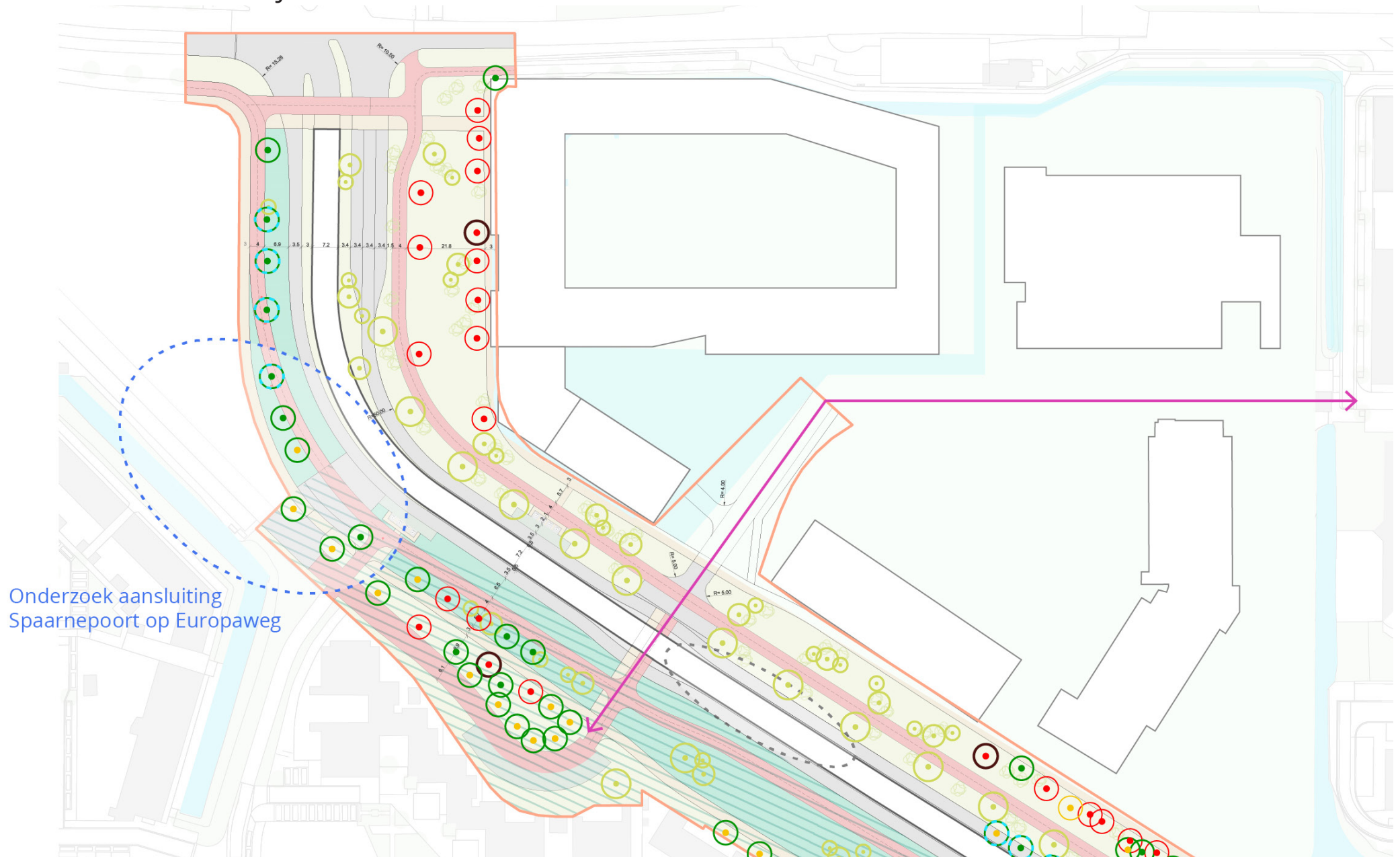
PvE SCHETS

	Plangrens		Nieuwe bomen
	Ontwikkeld gebied		Wenselijke oversteekpunten
	Bestaande bebouwing		Onderzoek langsparkeren
	Bestaand groen		Zoeklokatie knooppunten
	Water		Zoeklokatie afslag
	Plangebied groen		Zoekgebied busstop
	Plangebied waterberging		Uitwijkgebied langzaam verkeer
	Trottoir		Waterberging
	Fietspad		Wateroverlast in huidige situatie
	Autoweg		Wadi structuur
	HOV baan		Wenselijk toekomstige rooilijn
	Levensverwachting boom > jaar		
	Levensverwachting boom 5-15 jaar		
	Levensverwachting boom 1-4 jaar		
	Levensverwachting boom <1 jaar		
	Kwaliteit boom is voldoende		
	Kwaliteit boom is matig		
	Kwaliteit boom is slecht		
	Onderzoek boombehoud		
	Hoofdbomenstructuur		
	Ontbrekende bomenstructuur		
	Bomenstructuur wijkniveau		

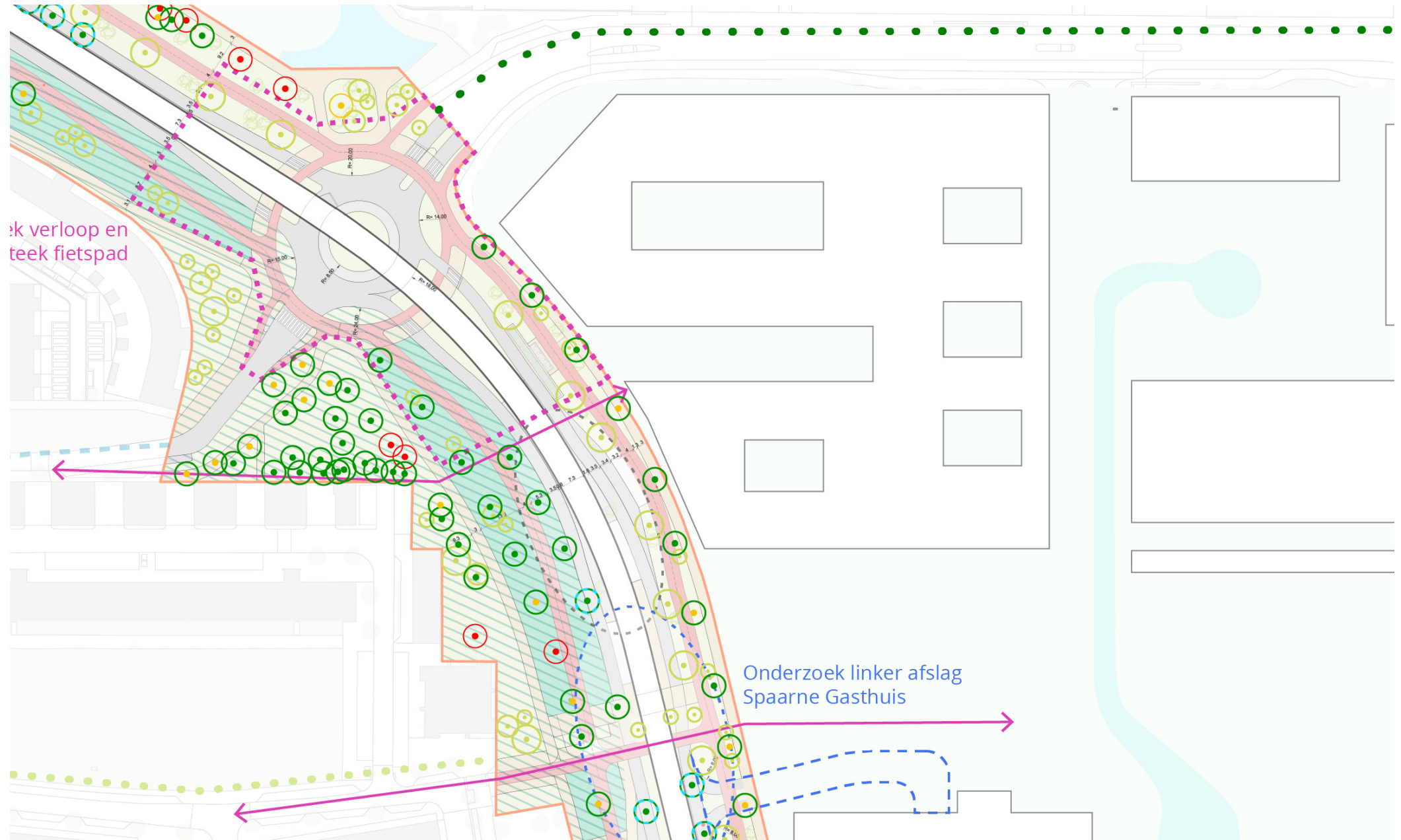
1. AANSLUITING SCHIPHOLWEG

ENTREE TOT SCHALKWIJK EN OV HUB

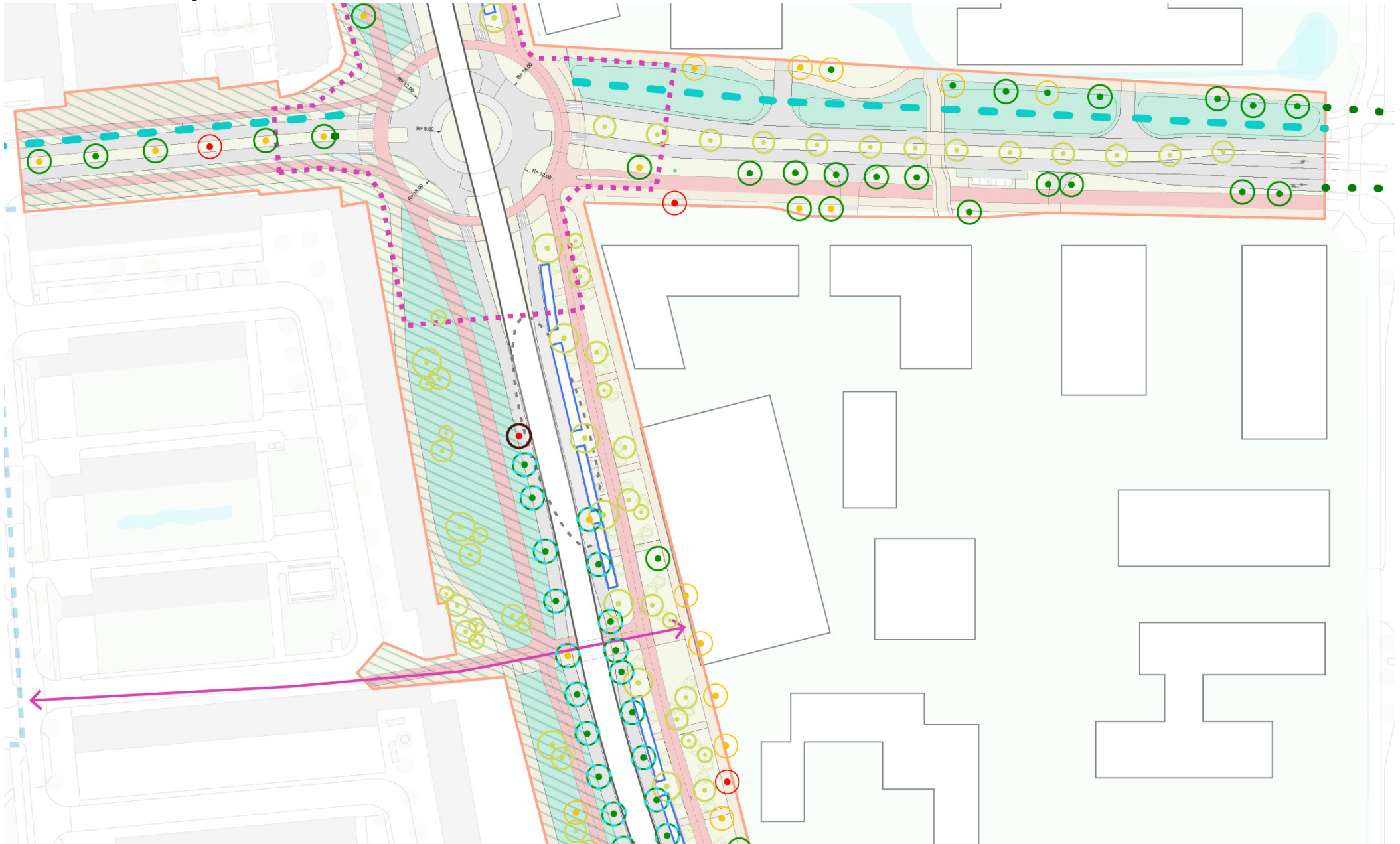
2. SCHONENVAERT EN SPAARNE GASTHUIS

KANS VOOR EEN GEZONDE GROENE OMGEVING VOOR HET ZIEKENHUIS

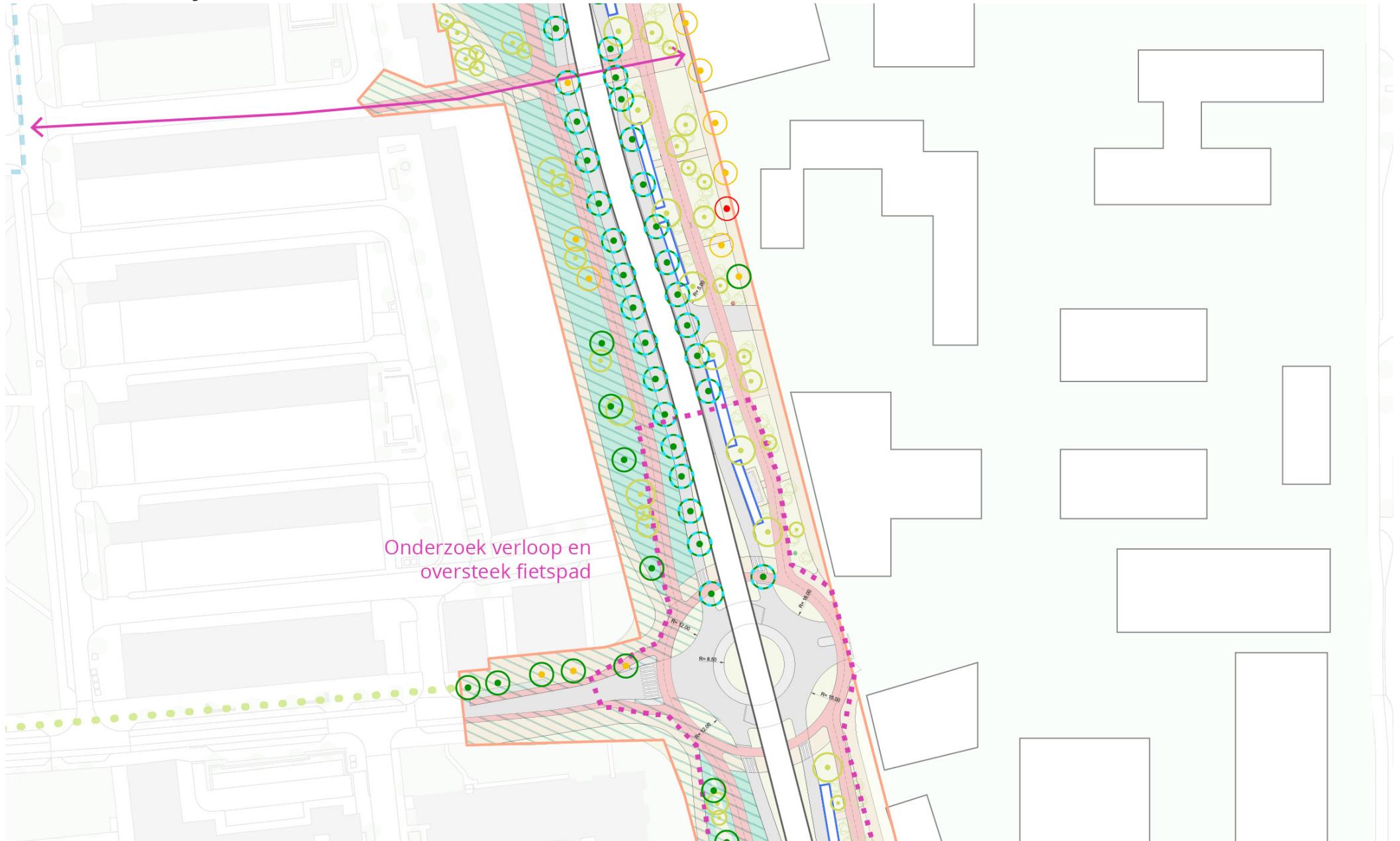
3A. STAD TUSSEN DE BOMEN

AANSLUITEN BIJ GEBIEDSONTWIKKELINGEN MET GROENE AMBITIES

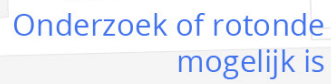

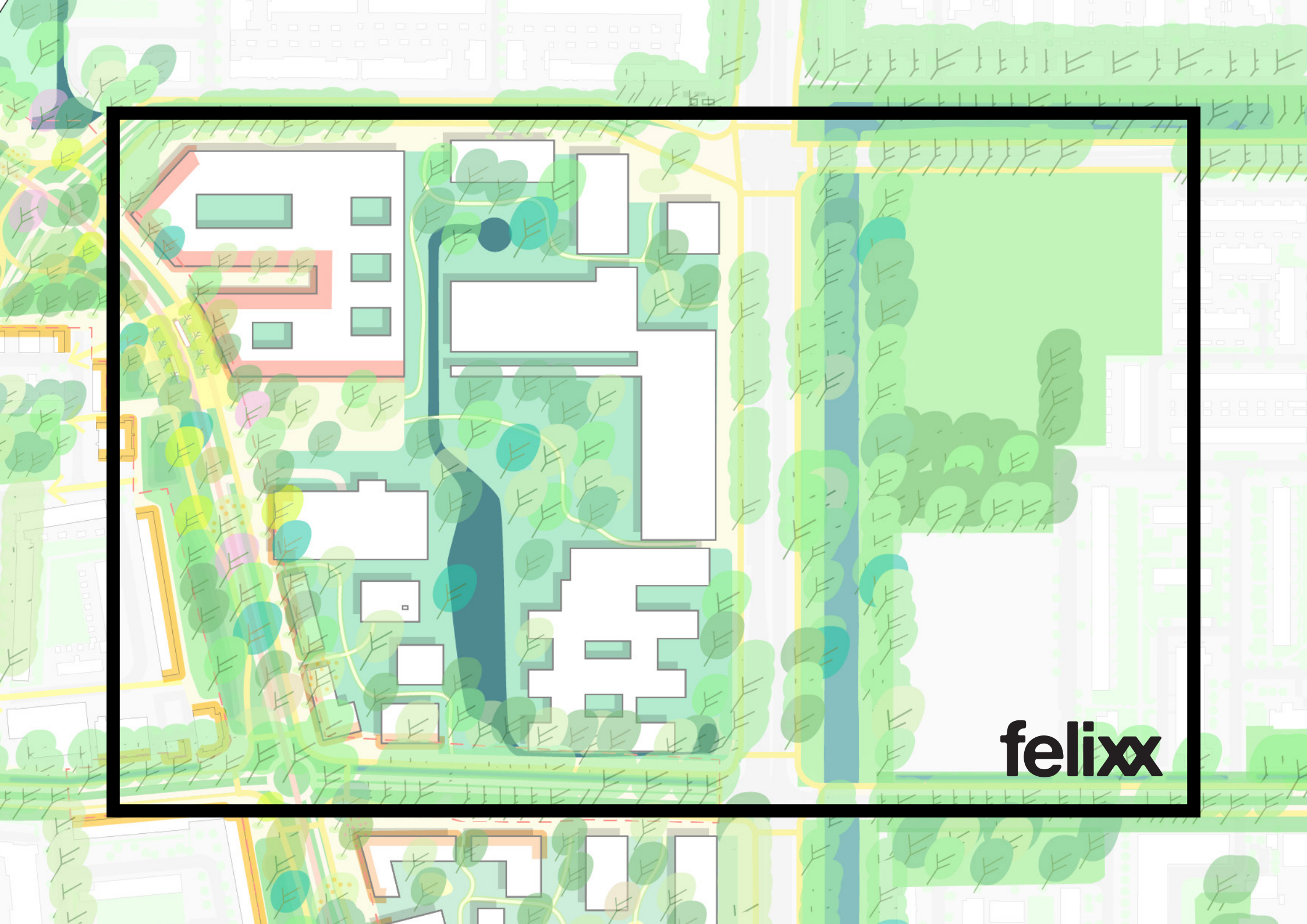
3B. STAD TUSSEN DE BOMEN

AANSLUITEN BIJ GEBIEDSONTWIKKELINGEN MET GROENE AMBITIES

VERBINDEN MET DE BUURT

felixx